

melle Side af Sagen ligge, men taktisk var det ikke nogen heldig Udtalelse, idet det maatte give Anledning til, at en eller anden hurtig gjorde opmærksom paa, at der fandtes ogsaa tomme Statsministerhjernner. Endelig var det, hvad selve Indholdet angaar, en uheldig Bemærkning, thi den ramte slet ikke det, som jeg tør gaa ud fra, Statsministeren egentlig vilde sige. Formentlig vilde han sige, at der var daarlige Professorer, og det er jeg enig med ham i. Der er noget, som jeg selv plejer at kalde for Professorvisdom, men det beror aldrig — det tror jeg, jeg tør sige — paa, at Hjernerne er tomme, men snarere paa, at de er overfyldte. Kundskaberne er stampede saa tæt sammen i dem, at de figurlig talt bliver som Blaaler, i hvilket der ikke er nogen som helst Porer, gennem hvilke Livets Luft kan trænge, eller Kundskaberne kan have lagt sig til Rette paa en anden Maade i en saadan Hjerne, nemlig for at bruge et andet Billede, som i et Skuffedarium i et Apotek. Der er for hver Krukke og Salve en Skuffe, og naar alle Skufferne er fulde, har naturligvis Apotekereren noget imod, at der gror nogle nye Planter eller kommer nye Pulvere frem, til hvilke der ingen Skuffe er, og han vil saa længe som muligt benægte, at disse Pulvere og Planter har nogen Betydning, for hele Skuffedariet er indrettet til det gamle. Hvor en Hjerne er fyldt paa saadan Maade, maa den, naar den skal bruges til Undervisning, absolut virke uheldigt. Men der er det interessante ved Sagen, at dette gælder absolut lige saavel for en Folkeskolelærer i en Landsby som for en Professor ved Universitetet. I det hele taget er jeg af den Mening, at det, som gør en daarlig Lærer, og det, som gør en fremragende Lærer, er fuldkommen fælles for den akademisk uddannede, for Professoren paa Universitetets Kateder og Læreren i Folkeskolen.

Thi hvad er det, som gør en Mand til en dygtig Lærer, hvad er det, som gør Lærerstillingen baade som Professor og som Lærer i en Landsby efter min Mening til en af de betydningsfuldeste i Samfundet? Det er den overordentlige Indflydelse, en saadan Lærer kan have paa en vid Kreds, en Indflydelse, der breder sig ligesom Ringene i et Vandspejl, naar man kaster en Sten i Vandet. Og hvorpaa beror denne Indflydelse? Den beror paa, om de Kundskaber, Læreren har tilegnet sig, er en død Kundskab hos ham, som han virker med paa den Maade, at han overfor sine Elever ganske mekanisk opremser, hvad han har

lært, eller om han formaar at give det Liv, at gøre det plastisk, om han formaar gennem disse Kundskaber at vise Livet, som det har været, som det er, og som han har en Anelse om, at det videre vil udvikle sig. Hvis man giver mig Ret i disse Betragtninger, vil man indrømme, at det, som gør Læreren til en fremragende Lærer, er ganske det samme, hvad enten der er Tale om en universitetsuddannet eller en seminariouddannet Lærer, og der er derfor ingen som helst Grund for den ene eller for den anden til at regne sig for bedre eller ringere. Hvorvidt der er Grund dertil, vil Resultaterne af Undervisningen vise, det vil de unge Mennesker eller Børn, som undervises, være et Vidnesbyrd om.

Der er mange andre Spørgsmaal vedrørende dette Lovforslag, jeg kunde ønske at udtale mig om, men under Hensyn til den højtærede Formands Anmodning skal jeg indskrænke mig hertil. Kun skal jeg endnu sige, at jeg slutter mig varmt til det ærede Medlem fra Højrup (Johs. Fog-Petersen), naar han talte om Gymnastikken i Skolen. Ogsaa jeg vilde ønske, at der blev indrømmet den en mere betydende Plads, end Tilfældet er nu. Det forekommer mig, at ethvert Barn, som gaar i Skole, daglig burde have sin Gymnastiktime, helst i Forbindelse med en kold Douche, saa at Børnene ogsaa lærte at tage en saadan hver Dag, hvilket enhver, fattig som rig, let har Adgang til.

Endelig vil jeg kun tilføje, at vi kan lave saa gode Love, saa gode Skolebygninger, saa godt Materiel, som vi vil, saa vil det ingen Betydning have, hvis vi i økonomisk Henseende stiller Lærerstanden saaledes, at Næringssorgen sidder paa dens Tærskel. Vi maa have Raad til at betale Undervisningen, hvis vi vil have en ordentlig Undervisning, og hvis vi tillægger Undervisningen den Betydning, som den, efter hvad der er fremgaaet af alle Talernes Udtalelser, rimeligvis menes at have. Jeg vil føje mine bedste Ønsker angaaende denne Kommissions Gerning til de mange andres, som vil ledsage den paa dens Vej.

J. Oskar Andersen: Der er som bekendt noget, man kalder „horror vacui“, den Rædsel, man føler overfor det tomme Rum. Dette Udtryk kunde man maaske bruge i denne Sammenhæng ogsaa i rent ydre Forstand, men jeg anvender det her mere i aandelig Forstand. Det er givet, at jeg ikke har faaet nogen som helst Tilslutning fra nogen Side til de Tanker, jeg har ført frem, hverken med Hensyn til Kommissionens Betimelighed eller med Hensyn til